MIELIPIDE

Olen sitä mieltä, että aina, kun eläinsuojelurikos todetaan, tulee myös syytetyn saada kriisiapua. **ANNE KALMARI LUKIJALTA-PALSTALLA**

LUKIJALTA

Ei unohdeta eläinten hoitajaa

Mieltämme on järkyttänyt Loimaalla tapahtunut sikojen eläinrääkkäys. Ne henkilöt, joiden mielestä eläinten pito pitäisi muutoinkin lopettaa, haluavat syyllistää kaikki tuottajat. Samalla perusteellahan voisi lemmikkieläimiin kohdistuvien rikosten jälkeen vaatia kaikkien lemmikkien pidon lopettamista.

Tietyt kiihkoilijat esittävät laiminlyöjät erityisinä julmureina, joita meidän kaikkien on lupa inhota. Itse lähinnä suren.

Minä väitän, että eläintenhoidon laiminlyönti on aina merkki elämänhallinnan pettämisestä. Voi olla kyse taloudellisesta ahdingosta, liiasta työstä, alkoholismista tai muusta sairaudesta. Usein myös näiden yhdistelmistä.

Olen sitä mieltä, että aina, kun eläinsuojelurikos todetaan, tulee myös syytetyn saada kriisiapua. Se tulee olla mukana jo silloin, kun epäilyä lähdetään todentamaan. Viljelijät ovat erittäin tiukalla talouden romahdettua nyt, kun markkinoilta ei saa enää tuotteista järkevää hintaa. Kotieläintilojen vähentyminen on ollut nopeampaa verrattuna kasvinviljelytilojen vähenemiseen.

Esimerkiksi lypsykarjataloutta ja sikataloutta harjoittavien tilojen määrä on puolittunut kymmenessä vuodessa. Monien kotieläinihmisten työmäärät ovatkin yli 3 000 tuntia vuodessa, kun keskimääräisellä palkansaajalla ne ovat alle 1 600 tuntia. Tilanne on tällainen etenkin silloin, kun hoitaja vastaa tilasta yksin, eikä voi tiukan talouden vuoksi hankkia apuvoimaa.

MARKKU VUORIKARI

Eläintenhoidon laiminlyönti on aina merkki elämänhallinnan pettämisestä, väittää kansanedustaja Anne Kalmari.

Me kaikki ihmettelemme, miksi ihmeessä joku jättää eläimet hoitamatta, miksi hän ei ajoissa pyydä keneltäkään apua, vaan jättää eläinparat kuolemaan? Totuus on, että kun ihminen on totaalisesti katkennut, ei hän kykene enää järkevään toimintaan. Sairastunut ihminen ei enää tee mitään, kun kaikki voimat pettävät.

Meillä pitäisi olla järjestelmä, jolla työn, sairauden ja velkojen rasittama voisi lopettaa säällisesti kotieläintoiminnan ja saada velkansa armahdettua, ennen kuin voimat ehtyvät lopullisesti. Sitten, kun katastrofi on jo tapahtunut, ovat taloudelliset seuraukset kymmeniä, jopa yli sata tuhatta euroa. Tukia menetetään, velat jäävät ja toimeentulo katoaa lopullisesti.

Aktivistit ovat jo saaneet aikaan lietealtaisiin hukuttautumista ja ”EU-tautiin” kuolleita on lähes sata (Siis EU:n aikana omin käsin päivänsä päättäneitä viljelijöitä).

Eikö tämän pitäisi hälyttää? Emme kai me tätä halua. Sitä, että median, epäterveiden markkinoiden ja poliittisten päätösten seurauksena suomalainen ruuantuottaja joutuu uhraamaan itsensä.

Vetoan julkisesti ministeri Jari Koskiseen (kok), että hän järjestää työryhmän pohtimaan viljelijöiden jaksamiskysymyksiä. Esimerkiksi tukien valvonta olisi tehtävä vähemmän ahdistavaksi ja viljelijän oikeusturvaan on tehtävä parannuksia. Miksi ihmeessä viljelijä vastaa jopa hallinnon virheistä esimerkiksi pintaalamuutosten osalta? Miksi korvamerkkien vaihtuminen voi aiheuttaa mittavan tukimenetyksen?

Miksi ympäristöministeriöllä on oikeus syyllistää Itämeren saastumisesta viljelijät, vaikka yksi kuraoja Venäjältä tuo enemmän fosforia Itämereen kuin Suomen maatalous yhteensä?

Media ruotii kyllä viljelijöiden tukisummia, mutta se, mitä jää viivan alle, jää aina kirjoittamatta, Salakuvaajat nostetaan jalustalle, kuvattavien tilojen omistajia saa riepotella, olivatpa kuvat totta tai feikkiä.

Vaikeita asioita ei aina pysty kertomaan läheisille ystäville tai naapurille. Uupuessaan tuottaja voi hakea apua maaseudun tukihenkilöverkosta. Voit soittaa nimettömänä kenelle tahansa tukihenkilölle ja minne päin Suomea tahansa. Puhelut ovat luottamuksellisia, tukea ihmiseltä ihmiselle.

Jos vain on hennonut maksaa työterveyshuollosta, sieltäkin saa apua. Itse asiassa, jos lomatoimistoon tai kunnan eläinlääkärille soittaa, että nyt en pysty enää, lähettäkää apua, se apu tulee. Siis yksi puhelinsoitto. Sen vielä toivottavasti jaksaa.

Anne Kalmari
kansanedustaja (kesk.)

Kiitos

Hyvä kolumni Seppo Vuokko 19.3. Tämä on niin totta!

Ei nimimerkkiä

Joku tolkku. Hyvä huudella ”puun takaa”, kun seinäpistokkeesta tulee virtaa lämmittimeen ja valot syttyvät. Eikä tarvitse tehdä mitään. Hörhöiltä virrat pois. **Töpseli**

Tulevaisuus

Mikä on maamme tulevaisuus, kun Nokia on viety Kiinaan, metsät on kränäköitä ja maatalous ajettu EU:n toimin alas? Tarvitaanko vielä ruokaa?

Merci

Sivusta seuraajalle. Ei muuta kuin halvemmalla ladun tekoon ja perunoita myymään. Pitäähän hyvät hommat jotenkin pilata. Maajussi kateellisempi kuin automies?

Ei nimimerkkiä

Työntekoa

Myös työtön hoitaa kotona lapsia ja vanhuksia, siivoaa, pyykkää ja tekee vapaaehtoistyötä. Ei jouda makaamaan.

Ahkera töitä toivova

Puuhamaa

Maaseudusta ollaan tekemässä lomalaisten puuhamaata ja isännistä maisemanhoitopellejä.

Nurkkaan ajetut

Herätkää pohjalaiset

Jos talousmetsä ja tekojärvi kelpaavat kansallispuistoksi, teiltä viedään tuhkatkin pesästä.

Sosialisti

Verotusta

Tarkoittiko VM:n finanssineuvos maataloudelle paluuta hevosaikaan? Korotusta kaipaa kivihiilen ja maakaasun käytön verotus rakennusten lämmityksessä.

Ei nimimerkkiä

VIERASKOLUMNI

Suomalainen jätteenkäsittely kaukana kärjestä

Euroopan parlamentissa on viimeisten kuukausien ajan keskitytty useissa keskusteluissa jätteen problematiikkaan. Toisaalta siihen kuinka me yksilöinä kykenisimme vähentämään jätteen tuottamista ja toisaalta kuinka me pystyisimme entistä tehokkaammin kierrättämään ja uusiokäyttämään syntyvän jätteen. Toisin sanoen, kuinka nähdä jäte resurssina ja toisaalta hyödyntää sitä mahdollisimman pitkälle, niin että vain pieni osa siitä päätyisi kaatopaikalle.

Tähän resurssitehokkuuteen meitä kannustaa myös Euroopan unionin tiukka ilmastopolitiikka ja sen määrittämät tavoitteet. Esimerkiksi vuoteen 2020 mennessä käyttämästämme energiasta 38 prosenttia tulisi olla uusiutuvaa.

Suomen energia- ja ilmastostrategiassa tähän on laskettu päästävän biopolttoaineita edelleen kehittämällä ja hyödyntämällä entistä enemmän myös jätteiden jatkoprosessointia esimerkiksi jätteiden massapolttoa ja rinnakkaispolttoa.

Suomalaisena minulla on ollut aina käsitys, että meillä jätteiden kierrätys hoidetaan eurooppalaisittain priimatasolla. Todellisuus on kuitenkin aivan toista. Vaikka täällä EU:n kotikaupungissa Brysselissä valtaisa roskasäkkien määrä kadulla voi hämätä, se ei kuitenkaan kerro koko totuutta.

Jätteen keräysjärjestelmät voivat poiketa maittain, mutta luvut, jotka vertailevat suoraan kaatopaikalle menevän jätteen määrää, eivät tee kunniaa Suomelle. Meillä yhdyskuntajätteestä suoraan kaatopaikalle päätyy edelleenkin lähes puolet, samalla kun Saksassa ko. luku on pyöreä nolla.

Lähes täydellisesti yhdyskuntajätteensä kierrättävät myös Hollanti, Ruotsi, Itävalta, Tanska ja Belgia. Jopa paljon parjattu Italiakin hoitaa asiansa tältä osin Suomea tehokkaammin.

Suomi on perässä jopa 27-EU-maan keskiarvoa, joka tippuu kaatopaikalle päätyvän jätteen osalta alle 40 prosentin. Nämä tilastot yllättivät tietyllä tapaa myös itseni. Meidän tulisi toden teolla herätä tilanteeseen ja tehdä kansallisia toimia jätteen resursoimiseksi.

Maissa, joissa kaatopaikalle menevän jätteen osuus on pieni, on jätteiden poltolla suhteellisen suuri rooli, ja myös kierrätys hoidetaan Suomea tehokkaammin.

Tältä osin on ollut ilahduttavaa huomata, että eri alueilla myös meillä on alettu investoida entistä enemmän jätteen polttolaitoksiin. Jotta jätteen polttaminen osaltaan saadaan näinkin pienessä maassa jollain tason kannattavaksi, tarvitsemme alueiden ja kuntien tiivistä yhteistyötä. Samaa pätee kierrätyksen osalta.

Toisaalta myös kansallinen lainsäädäntömme tekee jätteiden kokonaisvaltaisen hyötykäytön joiltain osin jopa liian mutkikkaaksi.

Unohtaa ei myöskään sovi yksilön roolia. Jo peruskotitalousjätteiden lajittelu on askel eteenpäin, se on hyvin halpa keino edistää yhteistä hyvää myös tuleville sukupolville. Toki täytyy muistaa, että kotitalousjätteet muodostavat vain murto-osan jätteidemme kokonaismäärästä, suurimmat kuormat tulevat mineraalien kaivuun, rakentamisen ja teollisuuden tuottamina. Joten myös siltä osin toimia tulee tehostaa.

Luonnon resurssiemme vähentyessä kaikki kivet on käännettävä. Jäte tulee olemaan tulevaisuudessa entistä merkittävämpi tekijä muun muassa energiasektorilla. Sen hyödyntämiseksi Suomella olisi varmasti paljon annettavaa ympäristöteknologiaosaamisensakin puolesta. Tätä tilaisuutta ei kannata jättää käyttämättä. Nyt on viimeistään aika toimia.

RIIKKA MANNER
on europarlamentaarikko (kesk.).

riikka.manner@europarl.europa.eu

Tunnista teko – katso kokonaisuutta

WWF aloitti näyttävän ilmastokampanjan, jossa yhdeksän ilmastotekoa on luokiteltu kolmeen eri ryhmään: asuminen, liikkuminen ja ruoka. Ruokaan liittyvänä teesinä kehotetaan puolittamaan naudanlihan kulutus ja vaihtamaan naudanliha kaksi kertaa viikossa villikalaan tai palkokasveihin. Helposti muistettava teesi, mutta ilmastoteossa ei ole hurraamista, jos puolitus tehdään lopettamalla yksioikoisesti kotimaisen pihvilihan käyttäminen.

Kiitos ruokahävikin esiin nostamisesta – parantamisen varaa on yksittäisillä kuluttajilla, kaupalla ja suurkeittiöillä roimasti. Lähiruoka-ajattelu on hieno asia ja siihen liittyvänä sesonkien hyödyntäminen ruoanlaitossa. Mutta suoraviivainen kehotus puolittaa naudanlihankulutus ja korvata sitä palkokasveilla ja villikalalla katsomatta kokonaisuuteen, ei ole kestävä.

Kun puhutaan kestävästi tuotetusta soijasta, ei pidä unohtaa kestävästi tuotettua naudanlihaa. Niin hyvää ja terveellistä kuin kala onkin, liittyy kalan käyttöön kuitenkin ongelmia muun muassa luonnonkalan saatavuuden ja dioksiinipitoisuuksien suhteen.

Naudan kasvatus perustuu meillä nurmeen. Nurmipelto on hiilinielu. Mitä pitkäikäisempi nurmi on, sitä suurempi on juurimassa maan sisällä. Tämä massa on ilmasta sidottua hiiltä. Maan rakenne paranee, pintavalunta vähenee ja talviaikainen kasvipeitteisyys ehkäisee eroosiota. Emolehmät laiduntaessaan luonnonlaitumilla muuttavat lihaksi kasveja, joita ihminen ei itse suoraan pysty käyttämään ravinnokseen. Maiseman monimuotoisuuden säilyttämisessä laiduntavat lehmät ja lampaat ovat aivan ylivertaisia ja monien kasvi- ja eläinlajien säilyminen on kiinni laidunnuksen jatkumisesta. Meillä pellot ja laitumet on raivattu satoja vuosia sitten, sadanta on runsasta ja vettä riittää niin ihmisten kuin karjan tarpeisiin.

Yksittäiset teot ovat osa kokonaisuutta. Tunnista tekosi, valitse viisaasti kokonaisuus huomioiden.

Suunnittele ruokaostokset ja kiinnitä huomiota raaka-aineisiin. Opettele monipuolista ruoanlaittoa. Naudasta saa myös herkullisia keittoja ja pataruokia, ei pelkästään pihviä ja paistia. Ulkona syödessäsi kysy lihan alkuperää. Jos vähennät, vaadi jäljelle jäävältä osalta parempaa eettistä ja ekologista laatua.

Siinä vertailussa kotimainen pihviliha pärjää vallan mainiosti.

Maarit Kallio
toiminnanjohtaja
Pihvikarjankasvattajien liitto ry

Harmaata talouttako?

Ihmettelen että traktorilla kuljettaminen on muka ”harmaata taloutta” kuten herrat epäilevät... ja vaativat liikennelupia.

Traktorilla kuljettaminen on monelle taloudellisesti edullisempaa.

Ihme että esimerkiksi kaivinkoneen kuljetuksessa vaaditaan liikennelupa (jos kone on oma).

Taitaa olla kova hinku tuhota etenkin maaseudulta loputkin yritykset. Onko tämä sitä ”ihanaa” EU-politiikkaa?

Kun on jo 17 vuotta kiusattu maaseutua, luulisi riittävän, mutta ei. Loputkin nurin on linja.

Samaan aikaan hallitus huutaa uusia työpaikkoja... Mutta samalla ajetaan alas yrittäjiä hulluilla säännöillä – mieletöntä menoa.

Mitta täynnä

Vanhan naudan valitus

Ei auta, sanoi nupopää nauta,
vatsani on kuin höylätty lauta
ja kieli karkea raastinrauta.

Sorkkani kopsaa,
lonkkani lenkkaa, utareet
laahaa pientareen penkkaa.
(vain muistoissani tanssin
letkajenkkaa)

Maitokiintiöitä en kait täytä
enkä enää seksikkäältä näytä.
EU:lle olen tuottamaton nolla,
tilitiedot täysin hunningolla.

Valitusvirrellä aamu alkaa,
vasikkarock ei kieputa jalkaa.
Jotakin pitäisi kyllä saada,
ettei puutostauti parteen kaada.

Apua, apua! huutaa nauta.
Apuako tuo vain paukkurauta
ja EU:n hyväksymä hauta.

Anja Kovanen

Budjettiriihi savuaa

Hallitus hioo kirvestä aloittaakseen leikkaukset, säästöt ja alvailut. Leikkaus on kovaa hommaa, vaikka se olisi juustohöyläystä.

Säästämistä olisi voinut harrastaa karsimalla Etelä-Eurooppaan meneviä miljardeja. Ne ovat nyt menneet, joten niiden perään on turha haikailla.

Alvin korotus koskee kipeästi kaikkia, ja varmasti lisää työttömyyttä palvelualoilla. Talouden mutkia oikoessa saattaa savuta päättäjän pää.

Leikattakoon ensimmäisenä takuutariffit ja rakennustuet uusilta tuulivoimaloilta. Niissä ovelat sijoittajat ovat ryöstämässä suomalaisten veromarkkoja meidän hallituksemme kehotuksesta.

Toinen järjetön homma on hiilidioksidin hinta. Se on laskettu valtioittain asukasta kohti. Siten Kiina pääsee vähillä sakoilla, vaikka on pilannut ilman ainakin omalta alueeltaan.

Koko hiilidioksidihomma on erinomainen keino siirtää tuotantoa Aasiaan, Afrikkaan ja Etelä-Amerikkaan. Lienee hyväksi sekin, että kehitysmaiden taloutta kohennetaan. Menetelmän pitäisi kuitenkin olla läpinäkyvämpi.

Presidentti Sauli Niinistö kuulutti työntekoa kansalaisten toimintaperiaatteeksi. Siinäpä on oikea ajatus.

Sijoittakoon valtio tuottoisiin kohteisiin. Mikä sitten estäisi purkamasta Naturoita Kemihaaran alueelta, ja aloittamalla puhtaan energian tuotannon rakentamisen siellä? Alueelta lähtisi rakennusvaiheessa koko alueen lämmityksen verran turvetta ja haketta, ja sitten vesivoimaa.

Siinä olisi sellainen piristysruiske Koillis-Lapille, että vaikutusta olisi vuosikymmeniksi. Aikanaan tulee päätös Soklin kabonatiitin ja sen ympäristön harvinaisten maametallien louhinnasta. Niihin tarvitaan energiaa ja energian siirtolinjoja. Tulevat operaatiot eivät pelaa aggregaattivoimalla.

Tuntuu omituiselta, että hallituksella on vain surkeita eväitä. Aikoinaan kokoomus oli yritteliäisyyttä ja innovaatiota tukeva puolue. Löytyykö sitä henkeä vielä.

Vai onko niin, että poliittisen pelin nimissä hallitukseen otetut vihreät ovat kantona kaskessa?

Eelis Pulkkinen
Raanujärvi

Vesihuoltolaki

Tämän lain tarkoitus on turvata vesihuolto kohtuullisin kustannuksin, ja sitä sovelletaan niillä alueilla jotka kunnat ovat vahvistaneet vesihuoltolaitoksen toiminta-alueiksi. Vesihuoltolaitokset ovat joko kunnallisia laitoksia tai vesiosuuskuntia.

MTK:n pääjuristi Risto Airikkala on mielipidekirjoituksessaan Nurmijärven Uutisissa kyseenalaistanut kyseisen lain perustuslaillisuutta. Sitä ei olisi pitänyt voida säätää tavallisessa lainsäätämisjärjestyksessä koska se muun muassa loukkaa omistussuojaa ja sopimusvapautta.

Hän toteaa myös, että kysymystä voi lähestyä toisesta näkökulmasta. Perustuslain mukaan jokaisen virkamiehen on noudatettava lakia, ja mikäli lakia alemman asteinen säännös (esimerkiksi asetus) on ristiriidassa lain kanssa – ei asetusta saa noudattaa.

Nämä lakien hierarkkisuuteen liittyvät seikat tulisi huomioida lainkäytössä siten, että ristiriitaa perusoikeuksien ja lakien/asetusten kanssa ei synny. Siten muun muassa vesihuoltolain 11 § mukaisen vapautuksen myöntäminen tulisi olla lähes selvää kaikissa niissä tapauksissa, joissa kiinteistönomistaja itse arvioi ja kokee liittymisen epätaloudelliseksi ja kohtuuttomaksi.

KARI SALONEN

Laki suojaa vesihuoltolaitosta, kirjoittaa Christer Nikander.

On myös huomioitava, että kiinteistönomistajan jo tekemiä investointeja ei korvata.

Vähin lainkäyttöön ja tulkintaan liittyvä johtopäätös edellämainitussa lainsäätämisjärjestyksestä on se, että viranomaiselle asetetaan näyttötaakka kaikissa niissä tilanteissa, joissa niin sanottua pakkovaltaa käytetään.Lisäksi Airikkala huomauttaa että viranomaisten tulisi olla erityisen varovaisia päätöksissään koska virheellisestä päätöksestä seuraa vahingonkorvausvastuu.

Päätöksentekokäytäntö kunnissa on tällä hetkellä täysin toinen. Ainoa pykälä jota näköjään luetaan on lain 10 § jossa sanotaan, että kaikki kiinteistöt toiminta-alueella tulee liittää laitoksen vesijohtoon ja viemäriin. Vapautuksen saavat käytännössä vain niin sanotut mummonmökit, joissa vesi kannetaan sisälle ja ulos.

Lykkäyksen liittymiselle voi saada, jos kiinteistöllä on hyvä kaivovesi ja jätevedenpuhdistus kunnossa. Myös tämä lykkäys voidaan kumota, jos vesihuoltolaitoksen talous vaarantuu.

Laki siis suojaa vesihuoltolaitosta, mutta kiinteistönomistaja velvoitetaan liittymään, vaikkei hän halua liittyä eikä tarvitse vesihuoltolaitoksen palveluja.

Haja-asutusalueella liittymän kokonaiskustannukset helposti ylittävät 20 000 euroa. Tällaisilla kustannuksilla ei voida puhua kohtuudesta, vaan vesihuoltolain väärinkäytöstä.

On korkea aika tarkistaa lakia ja sen määräämää pakkoa. Kuntien tulisi tarkkaan harkita toiminta-alueiden vahvistamista eteenkin haja-asutusalueille ja tutustua lain 7§, joka sanoo että alue vahvistetaan jos kiinteistöjen liittäminen vesihuoltolaitoksen vesijohtoon tai viemäriin on tarpeen asutuksen taikka vesihuollon kannalta määrän tai laadun vuoksi.

Nyt vaikuttaa siltä että toiminta-alueet vahvistetaan rutiinitoimenpiteenä lähinnä vesihuoltolaitoksen aloitteesta, ja usein vielä maaseudulla, jossa keskitetty vesihuolto ei ole taloudellisesti järkevä vaihtoehto.

Christer Nikander
Pernaja

HUIDUNPERÄ

Lasten kotihoidontuella syntyhistoriansa

Eilen käytiin eduskunnassa keskustelu keskustaopposition esittämästä välikysymyksestä. Aiheena oli hallituksen julkistama lasten kotihoidon tuen supistaminen. Monissa kodeissa yksikamarisemme menoa tv:sta kiinnostuneina seurattiin.

Kuten tiedetään, hallitus piti aiheellisena tuen vähentämistä alle kaksivuotiaille, kun se nyt käsittää alle kolmivuotiaat. Kuitenkin ovat monet lapsipsykologit sitä mieltä, että vasta kolmen vuoden ikäraja on lasten kehityksen kyseen ollen hyväksyttävissä.

Meillä lasten kotihoidontukea näyttävät vastustaneen ja nytkin vastustavan koulutetut julkisuuden naiset. Miksi niin? Rakentavaa ja turvallista järjestelmäähän lasten kotihoidontuki yhteiskunnassamme merkitsee. Toisaalta on paikallaan, että koulutuksen tason noustua ja naisten osuuden työelämässä oleellisesti lisäännyttyä yhteiskunta avittaa työn ja perheen yhteensovittamisessa.

Kieltämättä ollaan perheissä usein ongelmien edessä, kun perheellistymisen ajat osuvat samaan vaiheeseen työuran luomisen kanssa. Toisaalta vakaata perustyövoimaa ovat meillä yli nelikymmenvuotiaat naiset, jotka ovat jo hoitaneet lapsensa kouluikään, taitavat työnsä ja hallitsevat keinonsa.

Perheiden olot ja mahdollisuudet ovat monenlaiset. Pitkälle opiskelleet naiset tapaavat perheellistyä viime vaiheessa. Lapsiluku jää yli 80 prosentilla yhteen tai kahteen. Väestökasvumme nousee tulevina vuosina väestöprognosien mukaan vain muutaman prosentin siinä kuin

se Ruotsissa lähimmän 25 vuoden aikana nousee 12 prosentilla. Miten asiaan siellä vaikuttaa runsas maahanmuutto?

Viime viikkojen lehdistökeskustelu osoittaa,että lasten kotihoidontuki nauttii lapsiperheittemme arvostusta.

Lasten kotihoidontuki, jota ensi vaiheessa nimitettiin äidinpalkaksi, ja toisaalta lasten laitospäivähoito ajankohtaistuivat 1960-luvulla, kun naisten ansiotyö lisääntyi. Silloin asia tuli esiin keskustapuolueessa. Oli niitä, jotka pitivät yksipuolisena, että SDP:ssä ajettiin vain lasten päivähoitolaitosten lisäämistä ja tukea niiden hoidokeille. Ne, joiden lapsille ei ollut tarjolla laitoshoitoa, eivät saaneet valtiolta tukea lapsilleen. Lapsiperheet olivat valtionavun suhteen eriarvoisissa asemissa.

Lasten päivähoitokomiteassa keskustan edustaja kotihoidon tuen kannattajana puolusti valtionapua myös lapsiaan kotona hoitaville äideille.

Taistelusta tuli keskustan ja SDP:n taistelunaihe vuosiksi. Kuvaavaa oli, että kummastakin puolueesta sosiaaliministerinä toimi vuosina 1982–83 nainen ja että he edustivat asiassa tismalleen toisistaan poikkeavia näkökantoja.

Ratkaisevaa oli, kun keskustan naisjärjestön toiminnanjohtaja kutsui koolle puolueen puheenjohtajan ja V. J. Sukselaisen ja sosiaalipoliitikko Atte Pakkasen. Kotihoidontuen ajaja sai esitellä idean lasten hoitomuodoista. ja totesi, että Suomen kaltaisessa demokratiassa päinvastoin kuin totalitäärisissä valtioissa sopii suosia moniarvoisuutta perheja sosiaalipolitiikassakin naisten ansiotyön yleistyessä.

Seurauksena oli, että lasten kotihoidontuen toteuttaminen tuli puolueohjelmaan.

Meillä kotihoidon tukemista suunniteltaessa SDP:n ohessa myös akateemisten naisten keskuudessa sekä ennen että nyt on esiintynyt mielipiteitä siitä, että lasten kotihoidontuki on naisen urakehityksen este. Se ei kuitenkaan välttämättä ole sukupuolisidonnainen. Palkkakysymys on työmarkkinajärjestöjen hoidettavissa oleva asia.

Kotihoidontuen aikaansaaminen kesti miltei kolme vuosikymmentä, saman verran kuin äitiyspakkausten lahjoittaminen synnyttäville äideille. Ensimmäisiin eduskunnan naisiin kuulunut maalaisliittolainen opettaja, emäntä Anna Ängeslevä teki aloitteen siitä 1908. Toteuttaminen aloitettiin 1937.

Lasten kotihoidontuki hyväksyttiin 1986 alle kolmivuotiaille vanhempainrahakauden jälkeen. Asia järjestyi sopuratkaisuna, kun alle 3-vuotiaat saivat SDP:n ajaman subjektiivisen oikeuden päästä laitospäivähoitoon ja samalla keskustan ajama lasten kotihoidontuki toteutui alle 3-vuotiaiden perheille.

Historiallisen sopuratkaisun lopullisina toteuttajina toimivat puolueittensa vahvat miehet, keskustan Seppo Kääriäinen ja SDP:n Erkki Liikanen.

HEIKINTYTÄR